

הלכות הדף היומי

מסכת בבא קמא

תוכן

- א. שני קדרין שהיו מהלכין זה אחר זה ונתקל הראשון ונפל ונתקל השני בראשון הראשון חייב בנזקי שני ... שהיה לו לעמוד ולא עמד.....2
- ב. אפילו תימא לא היה לו לעמוד היה לו להזהיר ולא הזהיר ורבי יוחנן אמר כיון דלא היה לו לעמוד לא היה לו להזהיר דטריד.....2
- ג. היה בעל קורה ראשון ובעל חבית אחרון נשברה חבית בקורה פטור ואם עמד בעל קורה חייב.....3
- ד. בד"א כשעמד לפוש אבל עמד לכתף פטור הא קמ"ל דאע"ג דעמד לפוש כי קאמר לו לבעל חבית עמוד פטור.....4
- ה. הקדרין והזנגין שהיו מהלכין זה אחר זה נתקל הראשון ונפל ונתקל השני בראשון והשלישי בשני ראשון חייב בנזקי שני ושני חייב בנזקי שלישי.....5
- ו. ואם מחמת ראשון נפלו ראשון חייב בנזקי כולם ואם הזהירו זה את זה פטורין.....5
- ז. ראשון ודאי פושע הוא שני אגופו מחייב דהוה לו לעמוד ולא עמד אממונו פטור דא"ל האי בירא לאו אנא כריתיה.....6
- ח. אם מחמת ראשון נפלו ראשון חייב בנזקי כולם ... רב פפא אמר דפסקה לאורחיה כשלדא רב זביד אמר כחוטרא דסמיותא.....6
- ט. זה בא בחביתו וזה בא בקורתו נשברה כדו של זה בקורתו של זה פטור שלוה רשות להלך ולוה רשות להלך.....7
- י. היה בעל הקורה ראשון ובעל חבית אחרון נשברה חבית בקורה פטור בעל הקורה.....7

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת בבא קמא

דף לא.

א. שני קדרין שהיו מהלכין זה אחר זה ונתקל הראשון ונפל ונתקל השני בראשון הראשון חייב בנזקי שני ... שהיה לו לעמוד ולא עמד

אדם המהלך¹ בדרך ונתקל ונפל ועבר עליו אחר והזיק בו, אם היה יכול לעמוד ולקום ולא עשה כן, אף על פי שהיה אנוס בנפילה², עתה אינו אנוס שהיה יכול לעמוד. חייב הנופל בנזקי הנתקל בו.

ב. אפילו תימא לא היה לו לעמוד היה לו להזהיר ולא הזהיר ורבי יוחנן אמר כיון דלא היה לו לעמוד לא היה לו להזהיר דטריד

אם לא היה יכול לעמוד י"א³ שפטור, שהרי אנוס הוא, ואף על פי שהיה יכול להזהירו ולא הזהירו, אמרינן טרוד הוא בנפילתו ואינו נותן לב

¹ שו"ע ונו"כ תינ א

² לפי מה שנתבאר לעיל היינו שנתקל ונפל באונס, וסתם נתקל לאו פושע הוא, ולכן אינו חייב אלא א"כ היה יכול לעמוד, אבל אם נפל בפשיעה, נראה שאפילו לא היה יכול לעמוד חייב, ויש לעיין לדעת הפוסקים שבהיה יכול לעמוד הו"ל אדם המזיק, אם גם בנפל בפשיעה הו"ל אדם המזיק, ואף על פי שבנפל בפשיעה והזיק בכדו או בגופו כתבתי יש בו דין אדם המזיק, היינו דוקא בשעת נפילה דלא שייך כלל דין בור, אבל בהזיק שלאחר נפילה, אפשר לחלק דלא דמי להיה יכול לעמוד ולא עמד, שגם עתה הוא פושע, משא"כ כשנפל בפשיעה ועתה אינו יכול לעמוד, אינו פושע עתה, ודמיא לתקלה שהניח בפשיעה, שאינו אלא כדין בור. פתחי חושן חלק ו פרק ח הערה לד

³ דעת המחבר שם שפסק כר' יוחנן שם וכן פסק הר"ף וכן ראיתי בהג"ה שם בשם א"ו ושכן פסק מהרי"ח. באה"ג ב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת בבא קמא

להזהיר⁴, ויש אומרים⁵ שאע"פ שלא היה יכול לעמוד, אם היה יכול להזהיר לזה ולא הזהירו חייב⁶.

יש אומרים⁷ שהאדם שנפל אינו חייב על נזקי השני אלא כדין בור⁸ ופטור על הכלים, ויש אומרים⁹ שחיובו כדין אדם¹⁰.

היושב¹¹ במקום ציבורי או באוטובוס ורגליו פשוטות לחוץ שלא כדרך כל אדם, ועבר עליו אחד ונתקל בו והזק חייב, אבל אם הזק בקרקע עולם פטור מדין בור, ואם הזקו כליו, כגון שנשבר כלי שבידו או נתלכלכו בגדיו, לסוברים לעיל שדינו כאדם המזיק חייבולסוברים שדינו כבור פטור.

ואף אם הוא אנוס לישוב ברגלים פשוטות יש לו להזהיר לכל העוברים שלא יתקלו בו.

ג. היה בעל קורה ראשון ובעל חבית אחרון נשברה חבית בקורה פטור ואם עמד בעל קורה חייב

שנים שהיו מהלכים ברה"ר זה אחר זה¹², האחד טעון חבית והשני בקורה, ובעל הקורה לפני בעל החבית, ופגעה קורתו בחבית חבירו, פטור בעל

⁴ ומשום כך לא מיקרי פושע לשיטתו זו.

⁵ רמ"א שם בר"נ ב"י שם וכתב הב"י תמיהותיו של הרא"ש על הרי"ף שפסק בר' יוחנן אינם מכריעות דבקי יש לישבם ע"כ ועיין בבא"ה"ג שכתב לענ"ד לא החליט הרא"ש לפסוק בר"נ בר יצחק וז"ל שם דלכאורה משמע דהלכה כרב נחמן ואף על פי שאין אני כדאי להכריע מכל מקום אומר אני כיון שגם הא"י ומהרי"ח מסכימים לדעת הרי"ף והרמב"ם וגם הרא"ש לא החליט לפסוק כרב נחמן בן יצחק כדבריהם נקטינן וכן ראיתי אחר כך בב"ח שכ"כ, אולם בביתאור הגר"א ב שם כתב שפסק כרנב"י דבתרא הוא ועוד דכל תי' דשנינהו אליבא דר"י שינויי דחיקי נינהו והא דקא' במילתיה דרבא משום דה"ל כו' חדא מינייהו נקט כו'.

⁶ שגם זה פשיעה, ועי' סמ"ע מ"ש לחלק בין דין זה לבין מהלך בקורה והיה יכול להזהיר.

⁷ שו"ע ונו"כ שם

⁸ וכתב בערוה"ש דלא דמי להיה מהלך בקורה, דאמרינן שאפילו משאוי שעליו יש לו דין אדם המזיק, דשאני התם שעומד במקומו, אבל כשנפל ומוטל על הארץ באונס, אינו אלא כשאר תקלה שיש לו דין בור.

⁹ סמ"ע שם בשם הטור בדעת הרי"ף.

¹⁰ דנופו של ראשון שהיה יכול לעמוד ולא עמד, חשיב כאדם המזיק, והיינו כשהזק בנופו, אבל הזק בממונו של נופל, כגון בכדו, אף על פי שהיה יכול לעמוד, אינו אלא כדין בור ואם הפקירם פטור, דהו"ל מפקיר לאחר נפילת אונס.

¹¹ פתחי חושן חלק ו פרק ח הערה לד

¹² שו"ע ונו"כ שעט ב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת בבא קמא

הקורה¹³, ואם עמד בעל הקורה מהילוכו, ומחמת כן נכנס בו בעל החבית, חייב¹⁴.

וכן הדין במכונת שנעצרה באופן פתאומי שלא לפי כללי התנועה, ומתוך כך נתקל בו זה שנסע מאחריו, שלא היה יכול לעצור, העוצר חייב אף בנזקי כלים¹⁵.

היה¹⁶ בעל חבית מהלך לפני בעל הקורה, ופגעה קורתו בחבית חבירו חייב בעל הקורה,

ואם עמד בעל החבית, או שבעל חבית האית בהליכתו שהרי זה כעמד. ומחמת כן נכנס זה בקורתו, פטור. שהרי בעל חבית פשע בעמידתו.

ד. בד"א נשעמד לפוש אבל עמד לכתף פטור הא קמ"ל דאע"ג דעמד לפוש כי קאמר לו לבעל חבית עמוד פטור

¹³ שהרי בעל קורה הלך כדרכו ובעל החבית מיהר בהליכתו, כן פירש"י, ונראה שאם בעל הקורה האית בהליכתו, ה"ז כעמד. אבל בתורת חיים כתב שכל הנושא משאוי אין דרכו לעיין אם הולכין אחריו, וגם אינו מכוי לעשות פסיעות שוות, שלפעמים הולך בנחת ופעמים ממהר, ולא היה לבעל חבית לילך סמוך לו כל כך, עיין שם, ונראה שסברתו אינו אלא לגבי מאית הליכתו, אבל אם עמד אין מקום לסברתו. פתחי חושן שם פרק א הערה עח

¹⁴ כתב הטור שאפי' אין הקורה ממלאה כל הדרך, והיינו דאע"פ שבגמרא מוקי מתני' דפסקא לאורחא כשלדא, הסכמת הפוסקים שאין אוקימתא זו להלכה, ולא אמרינן שהיה לבעל חבית לילך בצד שני של הדרך, שיש לכל אדם רשות להלך ברה"ר כמו שירצה ונקרא מהלך ברשות. ובמה שחייב בעל הקורה בעמידתו אף על פי שלא עשה מעשה ההיזק כלל, ולכאורה אינו אלא כעין גרמא, צריך לומר דכיון שהיה מהלך ועמד, עמידתו באמצע הליכה ברה"ר כשאין דרך לעמוד מיקרי מעשה, והוא בכלל אדם המזיק, וכן צריך לפרש מ"ש הנ"י בהא דחייב בעל הקורה בנזקי החבית שאינו מדין בור שהרי בור פטור על הכלים, דכל שמונח על גופו של אדם אינו בכלל בור אלא בכלל אדם המזיק שחייב על הכלים. ובתוס' רעק"א כתב שלדעת הרא"ש הוי בור, ובתהל"ד כתב בשם הר"פ שאף בעמד לתקן משא, עצם עמידתו חשוב כאדם המזיק, ובחזו"א ב"ק סי' א סק"א כתב שחייב זה נלמד מאדם ובור, אלא שעיקרו אדם המזיק ולכן חייב על הכלים, ועי' בדבריו סי' ד סק"ג. פתחי חושן שם פרק א הערה עט

¹⁵ דדמיא לקורה וחבית, אלא שנראה שיש לחלק שמכיון שנתבאר דבעל קורה נקרא אדם המזיק מפני שכל מה שמונח על גופו הוי כגופו (ועפ"ז נראה שהפוגע במכונת הוי אדם, כמ"ש בפרק ג), זה אינו אלא כשנוהג במכונת, או בשעת עצירה ממש, אבל מיד לאחר העצירה שוב אינו בכלל אדם המזיק, ולא דמי לקורה שאף לאחר שעמד עדיין אדם המזיק הוא משום שהוא עדיין על גופו, אבל כמה שיושב במכונת חונה אין המכונת נחשבת כגופו, ואינו אלא מדין בור, מיהו אפשר שלדעת החזו"א שזה נלמד מאדם ובור ויש בו חיובי אדם, אפשר שגם זה בכלל. שם

¹⁶ שו"ע ונו"כ שעט ג

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת בבא קמא

זה שאמרנו שעמידת¹⁷ הראשון גורם לחיוב או לפטור, היינו דוקא כשעמד לנוח, ולא הזהיר לזה שבא מאחוריו אבל אם הזהירו שעומד לנוח, או שעמד לתקן משאו, אף על פי שלא הזהירו אין דינו כעמד¹⁸.

ה. הקדרין והזגין שהיו מהלכין זה אחר זה נתקל הראשון ונפל ונתקל השני בראשון והשלישי בשני ראשון חייב בנזקי שני ושני חייב בנזקי שלישי

היו כמה בני אדם¹⁹ מהלכים זה אחר זה, ונתקל הראשון ונפל ונתקל בו השני ונפל ונתקל שני בשלישי, הרי כל אחד כדין הנופל הראשון²⁰, שאם נתקל בגוף האדם הנופל שהיה יכול לעמוד ולא עמד, חייב בנזקי הנתקל בו.

ו. ואם מחמת ראשון נפל ראשון חייב בנזקי כולם ואם הזהירו זה את זה פטורין

¹⁷ שו"ע ונו"כ שם ב ג

¹⁸ שו"ע שם, בין לגבי עמידת בעל הקורה ובו לגבי עמידת בעל חבית, שכשעומד לתקן משאו טרוד הוא ולא היה יכול להזהיר לזה שבא מאחוריו. ובלבוש משמע שאם עמד לכתף הוי כברשות, ואם עמד לפוש מיקרי שלא ברשות, שאין רה"ר עשויה לנוח שם.

והש"ך, הביא בשם היש"ש בדין הסיפא בעמד בעל החבית שאפילו עמד לכתף פטור בעל הקורה אא"כ ידע שבעל החבית עומד לכתף, דסוף סוף מנין לו לידע שזה עומד לכתף, והקשה הש"ך מ"ש מדין הרישא בעמד בעל הקורה לכתף דפטור אף על פי שבעל החבית לא הו"ל לידע אם עומד זה לכתף. ובערוה"ש הסביר דעת הש"ך דברישא בעמד בעל קורה אף על פי שבעל חבית לא היה יכול לידע, מ"מ עומד ברשות והוי כשניהם ברשות, וכיון שאינו מזיק ממש פטור, וכן בסיפא כיון שדרך לעמוד לכתף הו"ל לבעל קורה לחשוש שמא יעמוד בעל חבית לתקן משאו. והקשו האחרונים מהא דסימן תיג סעיף א גבי שני קדרים שנתקל הראשון ונפל שנחלקו הראשונים אם חייב כשהיה יכול להזהיר ולא הזהיר, ופסק הרא"ש דאע"פ שהוא טרוד בנפילתו חייב משום דהו"ל להזהיר, והביא שם הרמ"א דעתו, ותירץ הסמ"ע שטירדת לכתף משאו הוי מירדא טפי, ובערוה"ש תירץ שנפילה הוי מילתא דלא שכיחא והו"ל להזהיר אף על פי שהוא טרוד, אבל עומד לכתף הוא דבר הרגיל, והו"ל לאחרון להזהר בעצמו, ועי' יש"ש.

¹⁹ שו"ע ונו"כ תיג ב

²⁰ והיינו כשהזקק גוף בגוף חייב דהו"ל בור או אדם המזיק, וכן אם הזקק ממון הנופל בגוף הראשון לדעת הפוסקים שאדם כשיכול לעמוד הו"ל אדם המזיק, חייב אף על הכלים וכמ"ש לעיל.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא קמא

נפל לרוחב הדרך²¹ והיה לו לעמוד ולא עמד. ונתקל בו אחד בראשו, ובא אחר ונתקל בו בבטנו, ובא שלישי ונתקל ברגליו, יבואר להלן שאם היה מוטל באלכסון לכו"ע חייב בנזקי כולם.

דף לא:

ז. ראשון ודאי פושע הוא שני אגופו מחייב דהוה לו לעמוד ולא עמד אממונו פטור דא"ל האי בירא לאו אנא כריתיה

מה שהתבאר שהיו כמה בני אדם²² מהלכים זה אחר זה, ונתקל הראשון ונפל ונתקל בו השני ונפל ונתקל שני בשלישי, הרי כל אחד כדין הנופל הראשון²³, זהו אם נתקל בגוף האדם הנופל שהיה יכול לעמוד ולא עמד, וחייב בנזקי הנתקל בו, אבל אם הוזק השלישי בממונו של השני, אף על פי שהיה יכול לעמוד ולא עמד פטור השני²⁴.

ח. אם מחמת ראשון נפל ראשון חייב בנזקי כולם ... רב פפא אמר דפסקה לאורחיה כשלדא רב זביד אמר כחוטרא דסמיותא

²¹ שו"ע ונו"כ תיג ג

²² שו"ע ונו"כ תיג ב

²³ והיינו כשהוזק גוף בגוף חייב דהו"ל בור או אדם המזיק, וכן אם הוזק ממון הנופל בגוף הראשון לדעת הפוסקים שאדם כשיכול לעמוד הו"ל אדם המזיק, חייב אף על הכלים וכמ"ש לעיל.

²⁴ שו"ע שם, שיכול השני לומר נהי שעל גופי פושע אני משום שהייתי יכול לעמוד, אבל על משאי הרי אנוס אני, ולא אני עשיתי הבור, ולדעת הרמב"ן אף אם היה יכול לסלק המשאוי ולא סילק פטור, ואפילו לא הפקירן, וכתב דדומה למניח אבנו סכיננו ומשאוי בביתו ובא אחר והניחו ברה"ר שהבעלים פטור אף על פי שהיה יכול לסלקן וגם לא הפקירן, וכבר כתב הגר"א שמדברי השו"ע בכמה מקומות משמע שכל שהיה יכול לסלק הנזק, אף על פי שהניחן אדם אחר ברה"ר, חייב, כיון שהוא ממונו וכ"כ הטור בהדיא בסימן תמו, ולפי"ז גם כאן צריך לומר דהיינו דוקא בשלא היה יכול לסלקן או שהפקירן.

ובמ"ש הרמ"א ויש חולקין וכו', נתקשו האחרונים בכונתו, עי' סמ"ע, באר הגולה, ביאור הגר"א, תהלה לדוד ובערוה"ש, וכל אחד מפרש דבריו באופן אחר, ועיין פתחי חושן שם פרק ח הערה מד שכתב לא יכלתי להכריע בדבר, וגם בעיקר פירוש הסוגיא רבו הגירסאות והפירושים, ולכן העתקתי רק דברי השו"ע ונ"כ בקיצור.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת בבא קמא

מה שהתבאר שאם נפל לרוחב הדרך²⁵ והיה לו לעמוד ולא עמד. ונתקל בו אחד בראשו, ובא אחר ונתקל בו בבטנו, ובא שלישי ונתקל ברגליו, יש אומרים שהנופל חייב בנזקי כולם, ויש אומרים²⁶ שאינו חייב אלא בנזקי ראשו²⁷, וא"כ היה הראשון מונח באלכסון²⁸.

ט. זה בא בחביתו וזה בא בקורתו נשברה כדו של זה בקורתו של זה פטור שלזה רשות להלך ולזה רשות להלך

כבר התבאר לעיל דף כז. ששנים²⁹ שהיו מהלכים ברה"ר זה כנגד זה, האחד טעון חבית והשני בקורה, וכדומה³⁰, ופגעו זה בזה ונשברה החבית של זה בקורה של חברו, פטור בעל הקורה, שלשניהם רשות להלך³¹.

י. היה בעל הקורה ראשון ובעל חבית אחרון נשברה חבית בקורה פטור בעל הקורה

כבר התבאר לעיל ששנים שהיו מהלכים ברה"ר זה אחר זה³², האחד טעון חבית והשני בקורה, ובעל הקורה לפני בעל החבית, ופגעה קורתו בחבית

²⁵ שו"ע ונו"כ תיג ג

²⁶ רמ"א שם.

²⁷ דכיון שראו שהאחד נתקל בראשון ונפל, היה להבאים אחריו להזהר יותר, וכיון שלא נזהרו, הרי גם הם פשעו (ומשמע מדברי הב"י והב"ח שאינו אלא ספיקא דדינא), וצ"ע דהיכן מצינו לחלק בין בור גדול לבור קטן, הרי גם השני ראה שהראשון נפל, ואפ"ה חייב הראשון בנזקי שני, וא"כ מה פשע יותר כשראה עוד אחד נופל, ואפשר דאיירי שראה בנפילתו ממש, דנחי שאין דרך ב"א להתבונן בדרכים לראות אם יש שם תקלה, אבל כשרואה זה שלפניו הולך ונופל, היה עליו להתבונן ולראות סיבת נפילתו, ואז היה רואה שאדם מוטל על הארץ, והיה עליו להזהר, וצ"ע. פתחי חושן שם הערה מא

²⁸ רמ"א שם, דכיון שהוא משוך קצת גם לפניו (או לאחריו) יתכן שלא ראה בנפילתו של שני, ולא פשע, וגם סברא זו צ"ע, שבמרחק קטן שבין ראש לבטן או לרגל שוב אינו רואה, ומלשון השו"ע נראה שאינו מחלק בין נפלו בסדר האלכסון, כגון ראשו במנו ורגליו או להיפך, ומסברא יש לחלק בזה, וצ"ע. שם.

²⁹ שו"ע ונו"כ שעט א ג

³⁰ בשו"ע סיים, וכן זה בא בנרו וזה בפשתנו, וכן כל כיוצא בזה, והוא מדברי המשנה.

³¹ ואפילו לרש"י הכא חשיב כהזקק, שגם בעל החבית מסייע בנזק.

³² שו"ע ונו"כ שעט ב

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדרף היומי

מסכת בבא קמא

חבירו, פטור בעל הקורה³³, ואם עמד בעל הקורה מהילוכו, ומחמת כן נכנס בו בעל החבית, חייב³⁴. והתבאר שיש חילוק בין אם אמר לנוח או עמד לתקן משאו.

³³ שהרי בעל קורה הלך כדרכו ובעל החבית מיהר בהליכתו, כן פירש"י, ונראה שאם בעל הקורה האים בהליכתו, ה"ז כעמד. אבל בתורת חיים כתב שכל הנושא משאוי אין דרכו לעיין אם הולכין אחריו, וגם אינו מכוין לעשות פסיעות שוות, שלפעמים הולך בנחת ופעמים ממהר, ולא היה לבעל חבית לילך סמוך לו כל כך, עיין שם, ונראה שסברתו אינו אלא לגבי מאיט הליכתו, אבל אם עמד אין מקום לסברתו. פתחי חושן שם פרק א הערה עח

³⁴ כתב הטור שאפי' אין הקורה ממלאה כל הדרך, והיינו דאע"פ שבגמרא מוקי מתני' דפסקא לאורחא כשלדא, הסכמת הפוסקים שאין אוקימתא זו להלכה, ולא אמרינן שהיה לבעל חבית לילך בצד שני של הדרך, שיש לכל אדם רשות להלך ברה"ר כמו שירצה ונקרא מהלך ברשות. ובמה שחייב בעל הקורה בעמידתו אף על פי שלא עשה מעשה ההיזק כלל, ולכאורה אינו אלא כעין גרמא, צריך לומר דכיון שהיה מהלך ועמד, עמידתו באמצע הליכה ברה"ר כשאין דרך לעמוד מיקרי מעשה, והוא בכלל אדם המזיק, וכן צריך לפרש מ"ש הנ"י בהא דחייב בעל הקורה בנזקי החבית שאינו מדין בור שהרי בור פטור על הכלים, דכל שמונה על גופו של אדם אינו בכלל בור אלא בכלל אדם המזיק שחייב על הכלים. ובתוס' רעק"א כתב שלדעת הרא"ש הוי בור, ובתהל"ד כתב בשם הר"פ שאף בעמד לתקן משא, עצם עמידתו חשוב כאדם המזיק, ובחזו"א ב"ק סי' א סק"א כתב שחייב זה נלמד מאדם ובור, אלא שעיקרו אדם המזיק ולכן חייב על הכלים, ועי' בדבריו סי' ד סק"ג. פתחי חושן שם פרק א הערה עט

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

